

Lektionstips Hälsa- och sjukvård

Till läraren!

Den här lektionen tar upp tre huvudsakliga områden: kris och krishantering, etik och förhållningssätt samt smärta och smärtbehandling.

Utgångspunkten är ett patientfall som kan diskuteras både i Hälsa- och sjukvård 1 och Hälsa- och sjukvård 2 och även om vi rekommenderar att våra läromedel för kurserna används går det exakt lika bra att arbeta med fallet tillsammans med eget eller annat material.

Trevlig undervisning!

Önskar

Vårdredaktionen

Sanoma Utbildning

Patientfall Tomas

Tomas, 24 år, arbetar som hiss- och rulltrappstekniker i Stockholm. På sin fritid lägger han ner mycket tid på handboll, som han spelar på en ganska hög nivå. Vid reparationsarbetet på en rulltrappa råkar Tomas ut för en allvarlig arbetsplatsolycka. När två av de tunga trappstegen i rulltrappan ska hissas upp så att Tomas kan komma in under dem och åtgärda ett fel går upphissningsanordningen sönder och båda trappstegen faller rakt ner på Tomas. Detta resulterar i en komplicerad splitterfraktur i höger fot och en bäckenfraktur. Efter många timmars operation hålls hans bäckenfraktur och fotfraktur nu fixerade med hjälp av olika osteosyntesmaterial, både spikar, skruvar och ett Hoffman-instrument.

Du arbetar som undersköterska på den vårdavdelning där Tomas är inskriven efter sina operationer. Tomas behöver hjälp med både förflyttningar, påklädning och med vissa delar av sin personliga hygien. Han har en ganska avvisande och ibland lite aggressiv attityd mot dig och dina kollegor när ni hjälper honom med hans ADL. Det är svårt att få någon riktig kontakt med honom. Han sluter sig inom sig själv och verkar mest vilja vara ifred. Du förstår att han känner sig obekvämt med att behöva ta hjälp av andra med sin personliga omvårdnad och att han oroar sig mycket för hur det ska bli framöver. Kommer han att kunna fortsätta med sitt jobb och kommer han att kunna fortsätta med handbollen som betyder så mycket för honom? De smärtor som kommer från hans skador är också något som plågar honom trots regelbunden dosering av smärtstillande läkemedel. Han är också irriterad över sin begränsade rörlighet och förmåga att klara olika moment på egen hand.

Tomas får ganska ofta besök av sina föräldrar, sin flickvän, vissa arbetskamrater samt lagkamraterna i handbollslaget. Speciellt när flickvännen och lagkamraterna hälsar på tinar han upp lite grann men han sluter sig igen så fort de har gått därifrån. Nu ska snart både fysioterapeuten och arbetsterapeuten börja träna med honom. Du funderar på hur du ska kunna peppa honom och göra honom mer positivt inställd till den kommande rehabiliteringen och träningen.

Instruktioner och frågor

Dela in klassen i tre grupper. Varje grupp läser igenom berättelsen om Tomas och diskuterar sedan fallet med fokus på ett tema relaterat till berättelsen. Grupperna ska efter diskussionen redovisa sina tankar om frågorna som tillhör deras fokusområde.

Avsluta med en diskussion i helklass kring hur man kan agera i ett fall som detta och vilka svårigheter man eventuellt kan stöta på som inte tas upp i fallbeskrivningen samt hur man kan tänkas bemöta de eventuella svårigheterna.

Några lästips inför uppgiften:

I kapitel 7 i Hälso- och sjukvård 1 kan du läsa mer om kris och krishantering.

I kapitel 6 i Hälso- och sjukvård 1 kan du läsa mer om etik och etiskt förhållningssätt i hälso- och sjukvård.

I kapitel 12 i Hälso- och sjukvård 2 kan du läsa mer om smärta och smärtbehandling.

Grupp 1 fokuserar på kriser/krishantering:

- Vilken typ av kris tror du Tomas befinner sig i?
- Vilken av krisreaktionens fyra faser tror du att han befinner sig i för tillfället?
- Vad skulle du kunna göra för att hjälpa honom i hans krishantering?

Grupp 2 fokuserar på etiska aspekter:

- Läs om autonomiprincipen och begreppet integritet. Hur kan du försäkra dig om att Tomas ska kunna få känna att hans autonomi är så intakt och orörd som möjligt trots att han i nuläget är i så stort behov av hjälp från andra?
- Hur kan du och dina kollegor bäst se till att värna hans integritet i de olika omvårdnadssituationerna?

Grupp 3 fokuserar på smärta och smärtbehandling:

- Läs om begreppet smärtröskel. Vilka faktorer tror du det är som sänker Tomas smärtröskel för tillfället?
- Hur kan du som vårdpersonal bidra för att höja hans smärtröskel?